

[Forsvarsministeren.]
 nyt initiativ over for de amerikanske myndigheder i denne sag, har det sin årsag i to forhold.

På den ene side måtte man regne med, at den nye amerikanske administration under præsident Kennedys ledelse ville behøve nogen tid til at underkaste våbenhjælpsprogrammerne en ny vurdering bl. a. i lys af den seneste tids tanker om at tillægge de konventionelle styrker større betydning. På den anden side har jeg tillige fundet det nødvendigt først at have værnenes fuldstændige opgørelse over behovet for nyt materiel. Denne behovsopgørelse har jeg først fået for nylig, og jeg må forbeholde mig at underkaste den en nærmere prøvelse, før jeg kan gå videre dermed. Jeg er naturligvis enig i, at vi så hurtigt som muligt bør have det nye materiel, men det er også nødvendigt, at våbenhjælpsønsker og nationale anskaffelser hviler på et solidt grundlag, så fejlpositioner så vidt muligt kan undgås.

Endelig er der spørgsmålet om befalingsmandssituationen for hærens vedkommende. Hovedproblemet er mangelen på faste befalingsmænd med deraf følgende lang arbejdstid og utilfredsstillende enkadring samt den formindskede tilgang til befalingsmandsuddannelsen.

Fra forhandlingerne om forsvarsloven vil de daværende udvalgsmedlemmer huske, at jeg dengang stærkt advarede mod at slå større brød op, end vi kunne bage, og at hærledelsen alligevel opretholdt ønsket om en større dækningsstyrke end oprindelig foreslået, et ønske, som i nogen grad blev imødekommet. Indtil for 2 dage siden, da jeg modtog visse foreløbige tal vedrørende den behovsopgørelse for befalingsmænd, som efter personelorganisationernes ønske er iværksat, forelå der ikke for mig konkrete opgørelser, men derimod dels en almindelig påpegning af forholdene fra personelorganisationernes side, dels visse udtalelser i den seneste rapport om tilstandene inden for hæren, der tilgik forsvarsministeriet i august 1960. Det hed bl. a. i denne rapport, at behovet for officerer i fredsstyrken endnu ikke var dækket, og at enkadreringsbehovet i krigsstyrken var dækket kvantitativt, men ikke kvalitativt.

Selv om det ikke er muligt for forsvarsministeriet at foretage mere drastiske skridt for at stimulere befalingsmandstilgangen, før grundlaget herfor, nemlig behovsopgørelsen, foreligger helt klart, kan jeg dog oplyse, at der på foranledning af forsvarsministeriets personeludvalg har været taget forskelligt initiativ; således er der udsendt tryksager til studenter og skoleelever som et led i skolernes erhvervsvejledning, og man har arrangeret besøg for de unge ved forsvarrets enheder.

Det er en selvfølge, at løn- og arbejdsvilkår spiller en overvældende rolle for de unge ved vurderingen af, om de skal vælge denne gerning, og det er efter min mening ubestrideligt, at der er adskilligt at rette her. Spørgsmålet om befalingsmændenes vederlag for mertjeneste er da også for tiden til overvejelse i et særligt udvalg, og i øvrigt må vi tilstræbe et grundlag for løsning af de nævnte problemer i forbindelse med den fortsatte forberedelse af en ny personellovgivning.

De foreløbige tal til belysning af personelmangelen, som jeg forleden modtog fra hærkommandoen, viser, at der for tjenesten i geledet er en mangel på officerer og fenriker, som er opgjort til 23 pct. For stabes og skolers vedkommende har behovet ikke på samme måde kunnet gøres op; men mangelen her er næppe af samme størrelsesorden som i geledtjenesten, og den totale mangel bliver således mindre end de nævnte 23 pct.

I forbindelse med disse tal udtaler hærkommandoen sammenfattende, at uanset at der eksisterer enkadreringsvanskeligheder i hæren og disse vil stige på grund af den svigtende tilgang, vil hærkommandoen dog ikke for nærværende betegne situationen som katastrofal. Hærkommandoen mener fortsat, at hæren personelmæssigt vil kunne løse de opgaver, der står foran den som følge af vedtagelsen af forsvarsordningen af 1960.

Jeg har ikke villet lægge skjul på vore personelproblemer, men jeg vil dog gerne til slut sige, at man næppe tjener formålet: en øget tilgang til befalingsmandsuddannelsen, ved at give skildringer af befalingsmandsgeringen som den rene elendighed. Til syvende og sidst er forholdet jo nemlig det, at problemet kun kan løses, hvis til-